

Turunçgiller

Turunçgiller ülkemizde Akdeniz ikliminin hâkim olduğu Akdeniz Bölgesi ile Ege Bölgesi'nin güneyinde kalan alanlarda yaygın olarak yetiştirilen önemli bir tarım ürünüdür.

İç pazarda tüketildiği gibi ihraç da edilen turunçgillerin meyveleri genellikle taze olarak tüketildiğinden, meyve kalitesi çok önemlidir. Sululuğu, asit-şeker oranı, kuru madde oranı, meyve büyüklüğü, kabuk rengi ve depolama süresi en önemli kalite unsurlarıdır.

Gübrelemenin Önemi

Turunçgillerde kaliteli meyve üretimi, diğer etkenlerin yanında, ağaçların dengeli gübrenmesiyle sağlanır. Gübrelemede ağacın yaşı, çeşidi, toprak ve su özellikleri, yetiştirildiği bölgenin iklim koşulları ve topraktaki mevcut besin maddelerinin durumunun yanı sıra yaprak analiz sonuçları ve beklenen verim gibi etmenlerin de dikkate alınması gerekir. Bu noktalar dikkate alınarak yapılacak gübrelemeyle;

- Yüksek verim elde edilir.
- Meyve kalitesi yükselir.
- Soğuğa dayanıklılık sağlanır.
- Erken hasat yapılır.
- Depolama kayıpları azalır.

Turunçgillerde gübreleme şekli ve zamanı, diğer faktörler yanında çeşide ve sulama yönetimine göre de değişir.

Gübreleme Önerileri (Yeni Bahçe Tesisi)

Yeni bahçe tesis edilirken fidan dikiminden önce dekara 100 kg 15.15.15 Çinko Katkılı Kompoze gübre ile toprak asit düzeyinin (pH) yüksek olması halinde 50 kg toz kükürt yüzeyden serpilmeli ve pullukla 30-40 cm derinliğe karıştırılmalıdır.

Klasik sulama ile:

Fidan yaşı	Kg gübre/da		
	15.15.15 (1)	AN 33 (2)	P. Nitrat (2)
Dikim yılı	10	4	6

2-3 yaş	20	8	12
4-5 yaş	30	12	20

- Ocak-mart ayları arasında ağaç izdüşümüne çiziyeye verilir ve kapatılır.
- Mayıs-haziran aylarında sulama tavası içine verilir ve sulanır.

Damla sulama ile:

Fidan yaşı	Gübre Cinsi	Ocak/mart	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
Dikim yılı	15.15.15 (1)	5,0	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	0,5	1,0	1,0	1,0	0,5
	MAP (2)	-	0,5	0,5	0,5	0,5	-
	P. Nitrat (2)	-	1,0	2,0	2,0	2,0	1,0
2-3 yaş	15.15.15 (1)	10,0	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	1,0	2,0	2,0	2,0	1,0
	MAP	-	0,5	1,0	1,0	0,5	-
	P. Nitrat (2)	-	2,0	4,0	4,0	3,0	2,0
4-5 yaş	15.15.15 (1)	15,0	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	2,0	3,0	4,0	4,0	2,0
	MAP (2)	-	1,0	1,0	1,0	1,0	-
	P. Nitrat (2)	-	3,0	6,0	7,0	5,0	4,0

- Ocak-mart aylarında topraktan Çinko Katkılı Süper 15.15.15 Kompoze gübre ağaç izdüşümüne çiziyeye verilir ve kapatılır.

- Günlük verilecek gübre miktarı, aylık gübre miktarının aylık sulama adedine bölünmesiyle bulunur. Miktarlar çok düşükse, verilecek gübre 2-3 sulamada bir birleştirilerek kullanılır.

Gübreleme nerileri (Verim Gbrelemesi)

Normal şartlarda turunçgillerin fidanları 5-7 yaşlarında mahsule yatar ve 10 yaşından itibaren ekonomik anlamda ürün verir.

Klasik sulama ile:

Verim (kg/ağaç)	15.15.15(1)	CAN(2)	P. Nitrat(3)	Verim (kg/ağaç)	15.15.15(1)	CAN(2)	P. Nitrat(3)
100-125	3,0	1,0	0,75	75-100	1,5	0,5	0,4
125-150	3,5	1,25	1,0	100-125	2,0	0,75	0,6
150-200	4,0	1,5	1,25	125-150	2,5	1,0	0,8
200 +	4,5	1,75	1,5	150->	3,0	1,25	1,0

- Taban gübresi olarak ocak-şubat aylarında tomurcuk faaliyetinden önce topraktan inko Katkılı Süper 15.15.15 Kompoze gübresi ağaç tacı izdüşümüne 15-20 cm derine bant halinde verilir.
- Üst gübre olarak mayıs veya haziran aylarında, meyveler fındık iriliğindeyken sulama tavası içine serpilir ve sulanır.
- Üst gübre olarak temmuz ayında, meyveler ceviz iriliğindeyken sulama tavası içine serpilir ve sulanır.

Damla sulama ile:

Portakal - Limon (kg gübre/dekar)

Verim (kg/ağaç)	Gübre cinsi	AYLAR					
		Ocak/şubat	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
100-125	15.15.15						

	(1)						
	AN 33 (2)	-	1	3	5	5	3
	MAP (2)	-	2	2	2	1	1
	P. Nitrat (2)	-	3	6	6	5	3
125-150	15.15.15(1)	35	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	1	4	6	6	3
	MAP (2)	-	3	3	3	2	1
	P. Nitrat (2)	-	3	7	8	7	3
150-200	15.15.15 (1)	40	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	2	5	7	7	3
	MAP (2)	-	3	5	4	3	1
	P. Nitrat (2)	-	4	7	10	8	4
200 +	15.15.15 (1)	45	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	2	6	8	8	4
	MAP (2)	-	3	6	5	4	1
	P. Nitrat (2)	-	5	8	12	9	4

- Taban gübresi olarak ocak-şubat aylarında, topraktan Çinko Katkılı 15.15.15 Kompoze gübre ağaç tacı izdüşümüne 15-20 cm derine bant halinde verilir.
- Günlük verilecek gübre miktarı, aylık gübre miktarının aylık sulama adedine bölünmesiyle bulunur. Miktarlar çok düşükse, verilecek gübre 2-3 sulamada bir birleştirilerek kullanılır.

Mandalina (kg gübre/dekar)

Verim kg/ ağaç	Gübre cinsi	Aylar					
		Mart	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
75-100	15.15.15 (1)	30	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	1	4	6	5	2
	MAP (2)	-	1	3	3	1	-
	P. Nitrat (2)	-	3	7	8	5	3
100-125	15.15.15 (1)	40	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	2	6	9	6	3
	MAP (2)	-	1	4	3	2	-
	P. Nitrat (2)	-	4	8	12	10	4
125-150	15.15.15 (1)	50	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	3	8	12	8	3
	MAP (2)	-	1	5	4	2	-
	P. Nitrat (2)	-	5	12	16	12	5
150 +	15.15.15 (1)	60	-	-	-	-	-
	AN 33 (2)	-	4	10	14	10	4
	MAP (2)	-	2	7	5	2	-
	P. Nitrat (2)	-	6	15	20	14	-